

(/)

[🏠 \(/ \)](#) > 1800-årene (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/1800-arene-37>)> Bøger (<http://www.historie-online.dk/boger>)> Anmeldelser (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5>) > Kamma Rahbek og livet på Bakkehuset[← Forrige artikel](#) (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/1800-arene-37/dristig-som-en-mand>)

Kamma Rahbek og livet på Bakkehuset

*Kategori: Anmeldelser**Visninger: 5225*Del artikel: **f** ([https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-](https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/1800-arene-37/kamma-rahbek-og-livet-paa-bakkehuset)[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/1800-arene-37/kamma-rahbek-og-livet-paa-](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/1800-arene-37/kamma-rahbek-og-livet-paa-bakkehuset)[bakkehuset](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/1800-arene-37/kamma-rahbek-og-livet-paa-bakkehuset)) **t** (<https://twitter.com/home?status=>. Aktiviteten kan ses på[http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/1800-arene-37/kamma-rahbek-og-](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/1800-arene-37/kamma-rahbek-og-livet-paa-bakkehuset)[livet-paa-bakkehuset](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/1800-arene-37/kamma-rahbek-og-livet-paa-bakkehuset)) **in** ([http://www.linkedin.com/shareArticle?](http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/1800-arene-37/kamma-rahbek-og-livet-paa-bakkehuset&title=)[mini=true&url=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/1800-arene-](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/1800-arene-37/kamma-rahbek-og-livet-paa-bakkehuset&title=)[37/kamma-rahbek-og-livet-paa-bakkehuset&title=](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/1800-arene-37/kamma-rahbek-og-livet-paa-bakkehuset&title=))**Kirsten Dreyer****Kamma Rahbek og livet på Bakkehuset. Et kulturelt miljø i Guldalderen****Udgivet 2019 af Syddansk Universitetsforlag. 458 sider. Illustreret. 325 kr.**

Af Christian Kaaber

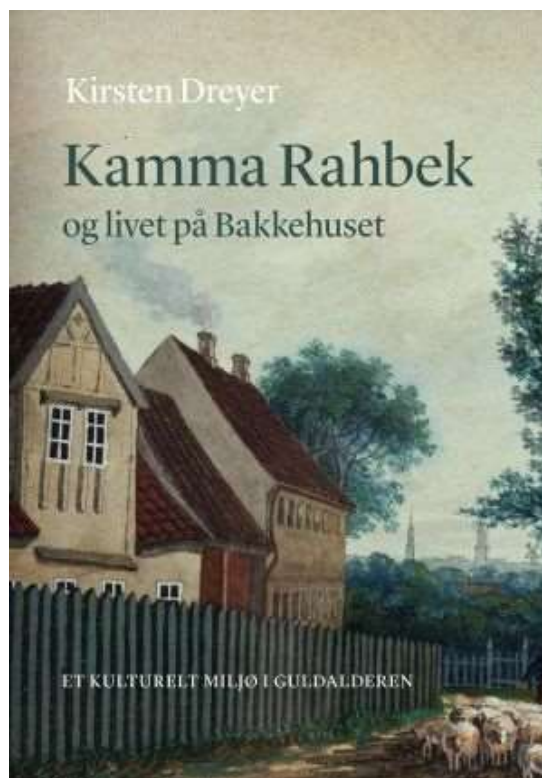
Vil man opleve, hvordan den danske litterære guldalder i begyndelsen af 1800-tallet tog sig ud i fysisk forstand, hvordan livet levedes omkring digtningen og bøgerne, ja, så er Bakkehusmuseet på Frederiksberg et fantastisk sted at begynde. Og for den sags skyld at vende tilbage til, når man har læst lidt. Intet andet sted i Danmark fornemmes den borgerlige, bogglade kultur fra Napoeonstiden så stærkt som i de velbevarede, endog meget hyggelige stuer, hvor møbler, billeder og bøger danner en helhed, hvor man næsten venter at møde beboerne. Her er virkelig et sted med sjæl.

Husets sjæl har et navn: Kamma. Egentlig hed hun Karen Margrethe Heger, kom fra et velstående borgerligt miljø i Nørregade i København. I 1798 giftede hun sig med den 15 år ældre alsidige litterat, digter og kulturelle altnuligmand Knud Lyne Rahbek, der allerede i en årrække havde boet i Bakkehuset, der dengang lå i temmelig lang gåafstand fra hovedstaden. Parret, der aldrig fik børn, boede her resten af livet (hun døde i 1829; han overlevede hende godt et år) og skabte et mødested for en meget bred kreds af tidens åndspersoner. Rahbek var oplysningsmand og eksponent for de frihedstanker, der havde trivedes i de sidste årtier af 1700-tallet under gode konjunkturer og en reformvenlig regering. Hans kontakthlade var enorm, men det var - med al tænkelig respekt for Knud Lyne - fru Kamma, de mange besøgende flokkedes om, og som et forbløffende stort antal af dem brevvekslede med.

Litteraturen om Kamma, Knud og det legendariske miljø for foden af Valby Bakke er stor og alsidig, og skal nogen tilføre den noget nyt, må det blive litteraturhistorikeren Kirsten Dreyer. Og det gør hun med denne righoldige bog. Kirsten Dreyer har en omfattende udgivervirksomhed bag sig, ikke mindst af velkommenterede brevvekslinger fra guldaldertiden, og hun kender sine skikkelser og sine breve. Breve, ja. Bogen her bygger i hovedsagen på den kolossale mængde breve fra - og til - Kamma Rahbek. At skrive breve var nærmest en menneskelig livsytring for fru på Bakkehuset, og hendes stemme toner klart på skrift gennem omtrent to århundreder.

Bogen er bygget op over hendes korrespondance. Her er et stort kapitel med Adam Oehlenschläger og kredsen om ham. Den fejrede, ret forfængelige skjald var gift med Kammas søster, og forholdet var aldrig uden gnidninger. En af Rahbeks nære venner var den rebelske digter Peter Andreas Heiberg, der blev landsforvist for sine skriverier, da det åndelige klima strammedes lige før år 1800. Heibergs ægteskab med hustruen Thomasine forliste i samme forbindelse, og Kamma og Knud Lyne søgte uden succes at blive plejeforældre for skilsmissebarnet Johan Ludvig Heiberg. Heiberg-stoffet udgør et stort og meget spændende kapitel. Kammas venskab med de to brødre Ole Hieronymus og Jakob Peter Mynster fylder et tredje stort kapitel. Den ene bror var hendes læge; den anden var teolog og blev siden Sjællands biskop - og en kølig modstander for både Søren Kierkegaard og Grundtvig. Det sidste nævntes her blot til orientering: I bogen her møder læseren personer, også den senere biskop, som de var, da de skrev med Kamma. Det formidlingsmæssige greb tilfører mange nye facetter ved de siden så kendte skikkelser.

Bogen rummer mange andre historier set gennem korrespondenter, der i dag er mindre kendt (flere væsentlige skikkelser fra Det Kongelige Bibliotek, for eksempel), og fra korrespondenter, der aldrig indtog nogen offentlig rolle, men eksempelvis delte Kammas lidenskabelige interesse for blomster.

Det er guldalderen - og tiden lige før - i hverdagsperspektiv, læseren møder her. De mange skikkelser træder frem, som de meddelte sig i deres breve: Den lille historie i den store. På den måde leverer Kirsten Dreyer et fascinerende spillevende billede af, hvad der rørte sig blandt interessante skikkelser i en absolut interessant tid. Hvordan var de som mennesker, så at sige. Kirsten Dreyer binder de mange stemmer sammen med kyndige kommentarer om noget nær alt, og læseren beriges med fine beskrivelser af eksempelvis Kammars barndomsmiljø i det 1700-tals København, der i 1807 gik til grunde i det engelske bombardement.

Bogen har afsæt i litteratur og kultur, men er først og fremmest en rigt facetteret skildring af levende mennesker, også når de ikke foldede sig ud som digtere, men bare forholdt sig til livets små og store tilskikkelser.

Den slags kan ikke gøres kort, og fremstillingen kan sine steder forekomme noget omstændelig. Vinklingen af forskellige korrespondenters hele Kamma-historie i forskellige kapitler giver også en del spring i tid, når man læser bogen i ét stræk. Det lønner sig dog i høj grad at hænge på. Den litterære guldalder og det tidlige danske 1800-tal får liv i en grad, som man næppe troede mulig. Vil man opleve guldalderen i øjenhøjde, er bogen her! Og tag så en tur på Bakkehuset.

[Historie-online.dk, den 21. maj 2019]

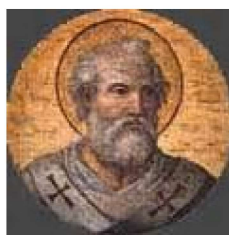
← Forrige artikel (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/1800-arene-37/dristig-som-en-mand>)

SE RELATEREDE ARTIKLER

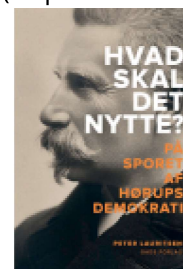
**...ET MEGET ILDE BERYGTET
FRUENTIMMER**

(<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/1800-arene-37/et-meget-ilde-beryggtet-fruentimmer>)

BØRNS LIV OG ARBEJDE

(<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/1800-arene-37/boerns-liv-og-arbejde>)

HVAD SKAL DET NYTTE?

[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/1800-arene-37/hvad-skal-det-nytte](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/1800-arene-37/hvad-skal-det-nytte))
